

4 TRIN TIL ET “NYT” BORD

Har du et egetræsbord, der er alvorligt ramponeret – med revner, pletter, snavs og ujævnheder – så fortvivl ikke. Giver du det den store tur med **en ordentlig grundrengøring, slibning og ny overfladebehandling**, får du et bord, der ser spritnyt ud!

SNAVS

Bordet har en snavset overflade med pletter af forskellig art. Derfor skal det have en grundig rengøring med grundrens.

REVNER

Flere steder rundt i kanten af bordet er der små revner. De skal fyldes op med lim, så de ikke længere er synlige.

Gør Det Selv

SVÆRHEDSGRAD

Et fint begynderprojekt, hvor alle kan være med.

LET

SVÆRT

TIDSFORBRUG

1 dags tid eksklusiv tørretid.

PRIS

Ca. 200 kr.

MATERIALER

- Grundrens
- Pletfjerner til egetræ
- Trælim
- Sæbespåner

SPECIALVÆRKTØJ

- Kanyle

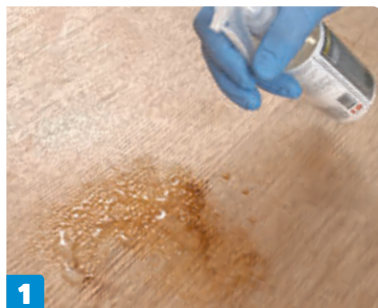
1

PLETTER FJERNES

Skal du fjerne genstridige pletter fra et egetræsbord, skal du bruge en særlig pletfjerner til egetræ. Er dit bord i en anden træsort, fjernes pletter med almindelig grundrens i en lidt skrapper blandings.

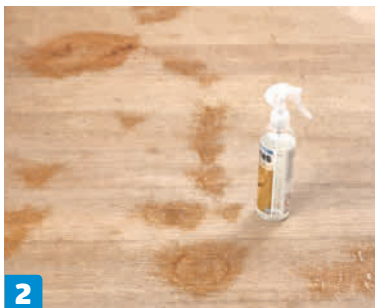
Effektiv pletfjerner til egetræ

Pletfjerner er til egetræ, der har et højt indhold af garvesyre. Den må derfor KUN bruges til egetræ og ingen andre træsorter.

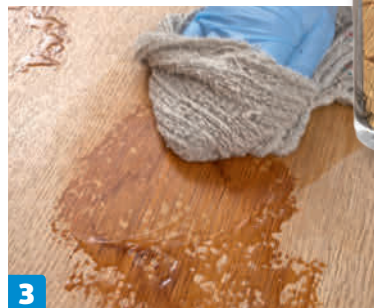
1

Pletfjernerer sprayer på det tørre, ubehandlede bord. Det er en god idé at bruge plasthandsker.

2

Giv pletfjernerer tid til at virke i 30-60 min., så den kan trænge godt ind i træet. Behandlingen kan evt. gentages.

3

Vask de genstridige pletter med en klud opvredet i varmt vand. Rensmidlet vaskes væk, og pletterne forsvinder. Gentag evt. behandlingen.

GENSTRIDIGE PLETTER

Nogle pletter er ekstra genstridige og forsvinder ikke ved almindelig grundrens. De kræver rengøring med en særlig pletfjerner.

UJÆVNHEDER

Der er løse træfibre og små ujævnheder flere steder. Alle ujævnheder skal slibes væk, så fladen bliver helt ensartet og klar til en ny overfladebehandling.

2

BORDET GØRES RENT

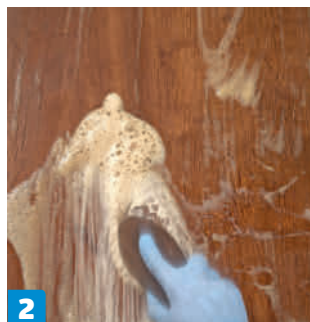
For at kunne komme ordentligt til skilles bordet ad. Mens pletfjernerer får tid til at virke på bordpladen, går vi i gang med at vaske understellet.

Når hele bordet er vasket grundigt og tørret af, samles det og stilles til tørre. Lad det tørre grundigt igennem 24-48 timer. Vigtigt! Undgå, at det står nær varmekilder, da det så kan "slå" sig.

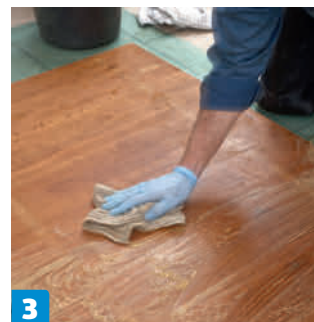
1

Smør grundrensemidlet på, først med løs hånd, så det bliver fordelt over det hele. Det skal have 3-5 min. at virke i. Brug en børste, fx en skurebørste.

2

Skrub træet, når det er fugtet godt med rensemidlet. Det er vigtigt, du følger træets åreretning, så børsten kommer godt ned i furerne.

3

Tør det snavsede vand af med en klud vredet op i rent vand. Fjern det snavsede vand løbende, inden det når at tørre ind.

3

REVNER LIMES

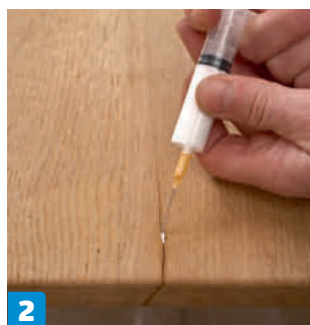
Bordet her har været opmagasineret i et rum med store temperaturforskelle. Det har resulteret i et par små revner, hvor træet er tørret ind og er sprækket.

Det kan fikses med snedkerlim, der fyldes i en kanylen, som kan trænge langt nok ind til, at revnen kan fyldes helt op. Når limen er tør, skal bordet slibes, så fladen bliver helt jævn.

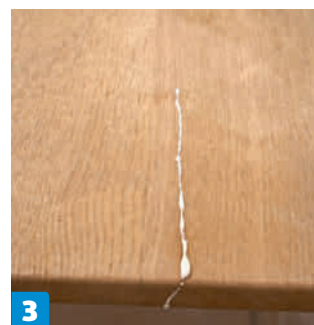
1

Bland snedkerlim med vand og lidt slibestøv, så konsistensen er tynd nok til at kunne løbe ind i revnen. Her skal der en del vand i, fordi revnen er ret smal.

2

Fyld lim i revnen. Kanylen føres så langt ned i revnen som muligt, så den fyldes indefra og ud. Du kan købe kanyler i forskellige størrelser på apoteket.

3

Lad limen tørre op, min. en times tid. Det er vigtigt, at den er hærdet godt op, inden du begynder at slibe.

4

UJÆVNHEDER SLIBES

Når bordet skal slibes, foregår det i træets åreretning. Er der meget dybe ridser, kan det være nødvendigt at slibe diagonalt, men afslut altid i træets åreretning.

Der slibes i flere omgange, først med en båndpudser, korn 60, derefter finpudsning med en rystepudser, korn 80, og til sidst sluttes af med korn 100.

Husk at fjerne alt slibestøv til sidst, så fladen er helt ren inden slutbehandlingen.

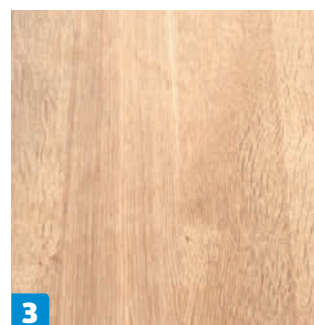
1

Bordet slibes med korn 60. Vi starter med at slibe de mest belastede steder, den limede revne og de pletter, der kan anes. Pas på, du ikke sliber for koncentreret ét sted – så kan der komme fordybninger.

2

Kanterne slibes med rystepudser eller excentersliber. Når hele fladen har fået med korn 60, skifter du til korn 80 og sliber hele fladen. Slut af med korn 100.

3

Så er træet slebet i bund. Egetræ er hårdt, så det tager sin tid. De steder, hvor du ikke kan komme til med rystepudseren, kan du bruge slibeklods eller blot et stykke foldet slibepapir og håndkraft.

Fyld kogende vand i en spand, 5 cm op fra bunden. Hæld sæbspåner i, og rør med et almindeligt piskeris til konsistensen er så tyk, at piskeriset kan stå op i blandingen.

Sæbspåneblandingen skrubbes godt ind i træet, så vidt muligt i åreretningen.

SÅDAN PASSER DU PÅ BORDET

Når du giver det nyslebne bord en slutbehandling, bliver overfladen mere modstandsdygtig over for fx pletter og snavs, så det holder sig pænt i længere tid. Her efterbehandler vi med sæbspåner.

1. Smør sæbspåneblandingen på bordet.

Vi starter med understellet og arbejder sæben godt ind i træets furer med skurebørsten. Det er ikke alle steder muligt at køre i træets åreretning, men gør det så vidt muligt. Hvis sæbspånegrøden bliver for tør, tyk eller tung, kan du putte en smule vand i og røre den op igen. Når sæben har trukket i godt 20 min., tørres den af med en opvredet klud.

2. Bordpladen sæbes ind. Vi starter med undersiden og vender den bagefter rundt. Forsiden får en ekstra grundig tur, da det er den, der slides mest. Husk kanterne. Når sæben har trukket ca. 20 min., tørres den af med en opvredet klud.

3. Træk den overskydende sæbe af, når den er trukket godt ind i træet, og der ikke er mere skum på overfladen. Brug fx en dejskraber i stiv plastik – noget, der ikke ridser.

4. Tør bordet over med en hårdt opvredet klud, som vrides op i rent vand undervejs. Det er vigtigt at fugte hele fladen jævnt for at undgå skjolder i overfladen.

Slutbehandling med olie eller sæbspåner?

Du kan også vælge at behandle dit egetræ med olie. Det beskytter lidt bedre og kræver ikke genbehandling så ofte som sæbspåner. Derfor er olie et oplagt valg til fx en køkkenbordsplade, der skal kunne holde til meget.

Olie giver en lidt mørkere overflade, mens sæbspåner giver en lysere. Det er grunden til, at vi vælger sæbspåner her.

Sæbebehandlingen efterlader et lag af sæbe i træets furer, der skummer en smule op, hver gang du tørrer bordet over med en våd klud. Når det ikke længere skummer op, er det på tide at genbehandle bordet. Et sofabord skal typisk genbehandles hvert 2.-3. år, mens et spisebord skal have et nyt lag sæbspåner en gang årligt. Sæbspåner er ikke velegnet til køkkenbordsplader.

Efter grundig behandling er der ingen, der kan se, at dette bord var på vej på genbrugspladsen.